

Lymfekreft

Hva er lymfekreft (lymfom)?

Lymfekreft kalles også lymfom, og er den vanligste formen for kreft i blod- og lymfesystem. Lymfom kan oppstå hvor som helst i kroppens lymfeceller. Lymfom deles inn i to hovedgrupper, Hodgkin lymfom og non-Hodgkin lymfom (1).

Lymfesystemet består av lymfeårer, lymfekjertler/-knuter, milten og annet vev som har mye hvite blodceller (lymfocytter), f.eks. benmarg. Oppgavene til lymfesystemet er komplisert, og har blant annet en viktig jobb med å hindre betennelser i kroppen. De største lymfeknutene finnes i lysken, armhulene, halsen og buken.

Årsaker til lymfekreft

Som regel finner en ingen årsak til lymfekreft, men risikofaktorer kan være at man har vært smittet med virus som Epstein-Barr (herpesvirus) eller HIV (humant immunsvikt virus). Personer som har nedsatt immunforsvar eller personer som bruker immunsupprimerende medikamenter (demper immunforsvaret) kan være i risikogruppen (1). Noen sjeldne syndromer som blant annet *Nbijmegen breakage* og *Blooms* kan gi økt risiko for lymfekreft (2).

Hvordan forebygge lymfekreft

Vi vet ikke hvordan man kan forbygge lymfekreft, men oppsøk lege så fort en oppdager symptomer som kan gi mistanke.

Tegn på lymfekreft:

- Svette om natta - en må ofte skifte sengetøy flere ganger hver natt, natt etter natt
- Feber - temperatur over 38 °C i minst en uke
- Vekttap – av ukjent grunn
- Forstørrede lymfeknuter på hals, i armhulen eller i lysken
- Kløe i huden
- Gjentatte infeksjoner
- En blør lett
- Hoste eller pustebesvær dersom lymfeknuter trykker på lungene (1)

Undersøkelser/utredning

Legen vil undersøke pasienten, kjenne etter hovne lymfeknuter og spørre om nattesvette og vekttap. Det må tas blodprøver og beinmargsprøve for å undersøke celler og vev. En slik prøve tas ofte fra hoftekammen gjennom en hul nål. Da har pasienten fått beroligende medisin eller narkose på forhånd. Videre kan det bli aktuelt med røntgenbilder, CT og UL-undersøkelser ved behov (1).

Behandling

Behandling for lymfekreft vil være individuelt tilpasset hver enkelt etter resultat av alle prøvene. Det er vanlig med cellegift og stråling, men nå behandles flere med

antistoffbehandling (immunterapi). Noen får også kortikosteroider (betennelsesdempende medikament) i tillegg (1).

Pakkeforløp

Ved mistanke om kreft vil fastlegen henvise pasienten til et *pakkeforløp*. Målet med et pakkeforløp er å gi forutsigbarhet og trygghet for pasienten og de pårørende. Et pakkeforløp skal omfatte utredning, behandling og oppfølging, og gi en pekepinn på tiden det kan ta.

På alle sykehus som utreder og behandler kreft finnes det fagfolk som jobber som *forløpskoordinatorer*. Disse personene skal sørge for minst mulig ventetid for alle pasienter til deres undersøkelser og behandlinger. Pasienter kan ringe dem når som helst med spørsmål om henvisninger, timeavtaler og lignende.

I tillegg vil de fleste kommuner ha en kreftkoordinator som kan følge opp pasienten hjemme.

Referanser

1. www.kreftlex.no
2. Floor A.M. Postema, Saskia M.J. Hopman, Raoul C. Hennekam, Johannes H.M. Merks, 2018. Consequences of diagnosing a tumor predisposition syndrome in children with cancer: A literature review. *Pediatric, Blood & Cancer*. doi: 10.1002/pbc.26718.